

POLITICA D'UFFANTS E DA GIUVENILS
EN IL CHANTUN GRISCHUN

Actualitads da la politica d'uffants e da giuvenils

02 / 2022

Allegra, Ciao, Grüezi

Stimadas partenarias e stimads partenaris da la politica d'uffants e da giuvenils

En la politica d'uffants e da giuvenils chantunala è vegnì cuntanschì in crap da miglia decisiv. La Strategia per la promoziun tempriva è elavurada e vegnida approvada da la regenza ils 26 dad avrigl 2022. A l'elavuraziun da la strategia èn stadas participadas numerusas vischnancas, posts spezialisads, purtaders, expertas ed experts. Nus engraziain a tuts cordialmain per l'engaschament e per la collavuraziun fritgaivla.

Ulteriurs temas en la newsletter:

- Rinforzar raits: L'Uffizi da sanadad organischescha regularmain inscunters per mandataris da sanadad
- Lavuratori gartegiads davart il nov sistem d'eleger
- Publicaziun premi per la promoziun tempriva da la Fundaziun Pestalozzi
- Cunter radicalisaziun – nova plattafurma

Salids amicabels

Susanna Gadiant

manadra da l'Uffizi dal servetsch social dal Grischun

Beat Hatz

manader dal project Politica d'uffants e da giuvenils
Uffizi dal servetsch social dal Grischun

«Cun la Strategia per la promoziun tempriva avain nus elavurà in term impurtant. La strategia definescha l'orientaziun dal Grischun. Ella sa basa sin structurass complessivas, sinergias e mesiras effizientas sin stgalim chantunal e communal e da purschidras e purschiders privats.»

Marcus Caduff, president da la Regenza
Departament d'economia publica e fatgs
socials

Strategia per la promoziun tempriva

In bun cumenzament da la vita ha in effect durabel. Durant l'uffanza tempriva vegn messa la basa per l'emprender cuntinuant e l'acquist da competenzas per la vita. Per che quest cumenzament gartegia bain ad uffants e geniturs, è dumandads il Chantun, las vischnancas sco era purschidras e purschiders privats.

STRATEGIA PER
LA PROMOZIUN
TEMPRIVA
EN IL CHANTUN
GRISCHUN
2022–2025

 Kanton Graubünden
Chantun Grischun
Cantone del Grigioni

Tge è l'incumbensa da la strategia?

La Strategia per la promoziun tempriva definescha in'orientaziun cuminaivla per posts spezialisads sin stgalim chantunal e communal sco era per purtaders, expertas ed experts.

Tge aspects definescha la strategia?

La strategia cumpiglia finamiras en la comunicaziun, en il portfolio da purschidas, en las raits, en la qualidad ed en la regulaziun.

En la strategia èn concludas recumandaziuns per mesiras en ils differents champs d'acziun. Las recumandaziuns servan a las vischnancas u a purtaders e purtadras sco mussavia. Plinavant cuntegna la strategia concrets exempels sco che las mesiras da la promoziun tempriva pudessan vegnir realisadas.

Tge champs cumpiglia la Strategia per la promoziun tempriva?

La Strategia per la promoziun tempriva fa part da la politica d'uffants e da giuvenils en il chantun Grischun. La promoziun tempriva sa referescha a mesiras e purschidas da sustegn sco cussegliaziun da geniturs, canortas, gruppas da giu, promoziun da lingua, furnaziun per geniturs, purschidas e plazzas da giugar, protecziun dals uffants, spendreras, medias e medis, pedagogia curativa euv. Resumà: Tut las purschidas che tangheschan la fasa da vita a partir da la naschientscha enfin a l'entrada dal temp da scola obligatoric.

> Versiun online [Strategia per la promoziun tempriva en il Grischun](#)

> Comunicaziun a las medias [Deliberà la Strategia per la promoziun tempriva en il chantun Grischun](#)

Chapir politica – Grond interest per ils lavuratori davart il nov sistem d'eleger en il chantun Grischun

«Democrazia n'è betg ina chausa simpla. Anc pli pauc, sche quai na sa po betg cundecider. Tant pli bel era quai, da vesair co che ils giuvenils han discutà ils differents systems d'elecziun ed han ristgà da far prognosas per il chantun Grischun.»

Niculin Detreköy, Manader da squadra furmaziun politica, Federaziun svizra dals parlaments dals giuvenis (FSPG)

Ils 15 da matg 2022 elegia il chantun Grischun ils deputads e las deputadas en il Cussegl grond. Quai per l'emprima giada tenor il proceder dal proporz dubel. Per questa chaschun ha l'Uffizi dal servetsch social lantschà il lavuratori «Nov sistem d'eleger en il chantun Grischun» en las scolas superiuras grischunas. Participadas s'han 54 classas da 15 scolas dal stgalim SEK-I/II en tut il chantun Grischun. Il president da la Regenza Marcus Caduff ha visità in lavuratori a la scola chantunala ed ha fatg appel a las scolaras ed ils scolars per ina participaziun (futura) activa.

Material didactic «Nov sistem d'eleger en il chantun Grischun»

En connex cun il lavuratori ha la FSPG preparà material didactic per magistras e magisters.

>Download [material didactic «Nov sistem d'eleger en il chantun Grischun»](#)

Rapportaziun mediala davart ils workshops

> Radio: [Lavuratori per giuventetgna - Proporz, maiorz, tge sforz! - Novitads - RTR](#)

> Facebook: [Radiotelevisiun Svizra Rumantscha - Maiorz, Proporz - Tge sforz! 🌐 | Facebook](#)

Occurrenzas da rait da la promoziun da la sanadad da la regiun Plaun – mars 2022

Crear ina rait da contacts ed avair partenaris da cooperaziun è prezius. Quai serva a promover e rinforzar il barat e sustegna in svilup professional cuminaivel. Tenor las finamiras da la Strategia per la promoziun tempriva duess en futur vegnir rinforzà il «crear raits».

En differents champs èn raits gia oz existentas. L'Uffizi da sanadad organisescha en tut las regiuns regularmain inscunters da cooperaziun e da rait per mandatarias e mandataris da la promoziun da la sanadad e da la prevenziun. Ils 30 da mars ha gieu lieu in inscunter davart il tema «Promoziun tempriva» a Domat cun personas spezialisadas da la regiun Plaun.

> [Infurmaziuns actualas](#)

Premi da la promoziun tempriva per la justia da schanzas da la Fundaziun Pestalozzi

Tge idea stat davos il premi?

La Fundaziun Pestalozzi promovevcha l'auta qualidad da la Svizra sco lieu da furmaziun e vul rinforzar la justia da schanzas da giuvenils derivonds da regiuns da muntogna e perifericas. Perquai s'engascha la fundaziun per la promoziun tempriva.

Publicaziun 2022 – tgi sa po candidar?

La publicaziun sa drizza ad iniziativas da la promoziun tempriva en territoris da muntogna

svizzers: Ad instituziuns publicas e privatas che han ideas per projects en connex cun la promoziun tempriva e vulan realisar quests projects.

Per la concorrenza cun premis collavura la Fundaziun Pestalozzi stretgamain cun la Federaziun tetgala da magistras e magisters da la Svizra. Dapli infurmaziuns, cundiziuns da participaziun e criteris da valitaziun chattais Vus tar la [Fundaziun Pestalozzi/Frühförderpreis](#).

Radicalisaziun – co agir?

gegen
Centre
Centre

RADIKALISIERUNG
LA RADICALISATION
LA RADICALIZZAZIONE

Tge far, sch'ins suspecta radicalisaziun? La nova plattafurma gegen-radikalisierung.ch porscha a persunas spezializadas che lavuran cun giuvenils e giuvens creschids il suandant:

- Infurmaziuns detagliadas davart posts da consultaziun chantunals, campagnas da prevenziun, exempels pratics euv.;
- instruments davart la dumonda co reagir en ina tala situaziun.

Davos il project stattan la Conferenza da las directuras e dals directurs chantunals dals affars socials (CDAS), la Conferenza svizra da l'agid social (COSAS) e l'Uniun da las citads svizras (UCS).